1837. No. 73.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 12 SEPTEMBER.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt ter kennisse van de belanghebbende personen, dat op heden invorderbaar gesteld en tot voorschreven einde afgezonden zijn, de primitieve Kohieren van het regt van Patent voor alle districten van Ontvang, over de dienst van 1837/38, met uitzondering van die, voor de Gemeenten of Ontvangsten *Bolsward, Makkum, Baard* en *Jorwerd*, en dat men tegen verkeerden of te hoogen aanslag welke er in voormelde Kohieren van het Patentregt mogten bestaan of worden verondersteld, zich bij reclame zal kunnen voorzien, mits dezelve behoorlijk ingerigt en met de vereischte bijlagen voorzien, uiterlijk vóór of op den 15 December aanstaande zijn ingediend bij den Heer Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de divisie van Controle, waarin de aanslag is geschied.

Leeuwarden, den 31 Augustus 1837.
De Staatsraad, Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

Commissarissen uit het Collegie van Heeren Gedeputeerde Staten tot bevordering der Slatting van de Trekvaart, loopende van de stad Sneek tot aan Schenkenschans bij Leeuwarden, brengen hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat gemelde Vaart, van af Vrijdag morgen den vijftienden September aanstaande, weder voor de scheepvaart zal zijn opengesteld.

Leeuwarden, den 11 September 1837.
Commissarissen voornoemd,
W. W. BUMA.
B. DORHOUT.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 7 September*. Van Madrid van den 30 Augustus is geen nieuws. De langs gewonen weg uit Madrid ontvangene berigten loopen insgelijks tot 30 Augustus. De hoofdstad was volmaakt rustig. Al de te Madrid zich bevindende officieren der garde hadden bevel bekomen om zich naar hunne regimenten te begeven, ten einde alle verdere noodlottige ontmoetingen te voorkomen tusschen de officieren en den generaal *Seoane*, wiens toestand geene onrust meer baarde. Overigens merkte men er nog dagelijks vele duellen op. De minister van financien, zegt men, wil aan het huis Bertoladano, als waarborg van een voorschot van 1½ millioen realen, 4½ millioen aan oude 5 pCts. en 22 millioen aan niet-rentegevende schuld, die in handen der commissie van liquidatie zijn, geven. De Generaal *Evariste San Miguel* was thans bepaaldelijk in het bezit der portefeuille van oorlog.

Volgens brieven uit Saragossa van den 1 September behield de generaal *Oraa* rustig zijne stelling te Daroca. In de provincie was de ellende zeer groot; er hadden zich benden plunderaars georganiseerd, die het land verwoestten. *Espartero* was insgelijks in de omstreken van Daroca. Men verzekert dat *Cabrera*, die gepoogd had met de kas des legers te vlugten, te Cordorenva in hechtenis genomen en gefusilleerd is.

Uit Baijonne schrijft men dd. 3 September:

Pampeluna is nog niet tot zijnen pligt teruggekeerd; men is er beducht voor nieuwe moordtooneelen, eer de generaal *Iriarte* er zal aangekomen zijn.

De graaf *van Mirasol* heeft zich niet in veiligheid geacht dan nadat hij op Franschen grond was gekomen. De verkiezingen zijn thans wederom begonnen. De Carlisten en de gematigden komen in menigte over de grenzen.

Van den 8sten. Van regeringswege zijn de volgende belangrijke uit Portugal over Bayonne ontvangene telegrafische tijdingen bekend gemaakt:

„Den 24 Augustus is de Koningin van Portugal gelukkig van eenen zoon verlost.

„Den 25sten is de maarschalk *Saldanha* te Lissabon binnengerukt en heeft aldaar het Charter hersteld. De Portugesche afdeeling in Spanje heeft dat Charter in de omstreken van Salamanca uitgeroepen en den weg naar Portugal ingeslagen."

NEDERLANDEN.

BREDA, *den 6 September*. Naar wij vernemen heeft het Z. M. den Koning van Pruissen behaagd aan onzen verdienstelijken landgenoot, den kapitein *J. G. W. Merkes*, van het wapen der genie, eenen kostbaren geheel met brillanten omzetten ring, van binnen versierd met het, mede in brillanten gevatte, naamcijfer des Konings, ten geschenke te zenden, als een blijk van het welgevallen waarmede door Z. M. twee aan Hoogstdenzelve aangeboden exemplaren van de door dezen kundigen ingenieur laatstelijk geschreven werken over de krijgsbouwkunst, waren ontvangen geworden.

AMSTERDAM, *den 7 September*. Reeds sedert eenige dagen heeft men de werkzaamheden, tot het daarstellen van den ijzeren spoorweg van hier op Haarlem, eenen aanvang zien nemen en verscheiden scheepsladingen met rijswerk en zand te dien einde zien aankomen.

Hierbij kunnen wij ook nog, als van goederhand vernomen, voegen, dat de bekrachtiging der statuten voor de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, bij besluit van Z. M. den Koning, van den 4 dezer, daargesteld en de Maatschappij alzoo thans wettelijk tot stand gebragt is.

LEEUWARDEN, *den 11 September*. Bij de mededeeling van het koninklijk besluit van 13 Augustus jl., betrekkelijk de, ten gevolge van de, sedert eenigen tijd heerschende, longziekte onder het rundvee, aan de veehouders te verleenen tegemoetkoming uit het fonds van den landbouw, zijn de heeren Gouverneurs der onderscheidene Provincien, door den Administrateur voor de Nationale Nijverheid, tevens onderrigt geworden, dat alsnu, overeenkomstig de door de betrokken plaatselijke besturen ingezondene opgaven, de vereischte mandaten, ter uitbetaling van de bedoelde schadevergoeding, zullen worden aangevraagd, onder opmerking, dat, voor het verledene die opgaven, als ter goeder trouw gedaan, zijn aangenomen, doch dat, in het vervolg, ter voorkoming van misbruiken, de opgaven der landlieden zullen moeten vergezeld gaan van eene door eenen *erkenden* vee-arts afgegeven verklaring, uit welke voldoende blijkt, dat het vee, waarvoor vergoeding wordt verlangd, werkelijk aan de heerschende longziekte gestorven is. Uit dien hoofde zijn de gemeente-besturen uitgenoodigd geworden, om, bij het onverhoopt ontstaan van de longziekte onder hunne gemeenten; de betrokken landlieden op dit punt opmerkzaam te maken, en dezelve te willen voorschrijven, dat, tot verkrijging van schadevergoeding uit het fonds voor den landbouw, voor het verlies van vee, ter zake voormeld, behalve de declaratie of aanvrage, geschreven op zegel, door den belanghebbende geteekend en door het bestuur geviseerd, zal moeten worden overgelegd eene acte van taxatie, van twee ter goeder naam staande deskundigen in de gemeente, insgelijks op zegel, en eene verklaring van eenen Rijks- of erkenden Veeärts, ambtshalve op ongezegeld papier afgegeven, en mede behoorlijk geviseerd, waaruit blijkt, dat het vee, waarvoor vergoeding wordt verlangd, werkelijk aan de heerschende longziekte is gestorven; zullende deze stukken, vervolgens, door het plaatselijk bestuur aan den gouverneur moeten worden ingezonden bij eenen staat, waarvan het formulier aan de gemeente-besturen is opgegeven, ten einde de betaling bij de administratie door de Nationale Nijverheid te kunnen aanvragen.

Dezer dagen is aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegezonden het in Mei jl., ingevolge art. 226 der grondwet, van regeringwege aan de Staten-Generaal gedane verslag omtrent den staat der hooge, middelbare en lagere scholen.

Wat de *Hooge scholen* aangaat, blijkt uit dat verslag, dat dezelve ook in de jare 1835, waarover hetzelve loopt, kunnen gezegd worden aan het doel te hebben beantwoord. Een aantal jongelieden vonden er ruime gelegenheid om zich voor hunne toekomstige bestemming, wetenschappelijk te vormen, en tevens hun verstand en hart te beschaven en te veredelen; terwijl meer dan één hoogleeraar ook door het uitgeven van geschriften nuttig was, en de uitbreiding der wetenschappen trachtte te bevorderen. Ook ontbrak het dit jaar niet aan het houden van voorlezingen, buiten en behalve die, welke bij het reglement zijn voorgeschreven. Respondeer- en disputeer-oefeningen werden voortgezet. Bekroonde prijs-verhandelingen en onderscheidene Akademische proefschriften droegen blijken van welbesteden tijd en grondig onderzoek. Het verstrekte der Hoogeschool te Leiden tot eer, ook Z. K. H. den tweeden zoon des Prinsen *van Oranje*, onder het getal harer kweekelingen te zien opgenomen. Van de studenten wordt gezegd, dat zij eene lofwaardige vlijt aan den dag hebben gelegd. Hun gedrag wordt almede met lof vermeld. Enkele uitzonderingen kunnen dit gunstig getuigenis niet verzwakken. De goede stemming van het aanzienlijkst gedeelte bleef zich in velerlei opzigten kenmerken, zoodat het vertrouwen der regering is bevestigd en versterkt, dat de studerende jongelingschap onzer Hoogescholen zich door uitstekende hoedanigheden zal blijven onderscheiden, en dat de uitmuntende geest, welke haar vóór weinige jaren sprekende bewijzen deed geven van Vaderlandsliefde en verknochtheid aan alles, wat aan Nederland dierbaar is, nimmer zal ontaarden, maar veeleer bij opvolging en als bij overlevering worden voortgeplant en onderhouden, en zich, van de Hoogescholen, door de geheele maatschappij zal verspreiden, en alzoo medewerken tot bestendiging van orde, rust, en algemeene welvaart. De Akademische verzamelingen en inrigtingen voor het onderwijs, werden in goede orde onderhouden, ofschoon de eene meer, de andere minder, onder de bekrompenheid der subsidien, welke voor dit onderwerp worden toegestaan, moesten lijden. In weêrwil dezer bekrompenheid van middelen, zijn er sommige verzamelingen of inrigtingen, omtrent welke gunstige berigten zijn ingekomen. Zoo meldt men van de Hoogeschool te Leiden, dat de kruidtuin, onder bestuur van den hoogleeraar *Reinward*, niet slechts bij voortduring goed in stand is gehouden, maar ook in de laatste jaren aanmerkelijk verbeterd en met een grooter aantal van gewassen vermeerderd en verfraaid is, weshalve aan het doel dezer inrigting wordt voldaan, om, namelijk, het kruidkundig onderwijs door een groot aantal van voorbeelden op te helderen, de groote verscheidenheid van het plantenrijk en het verband der verschillende vormen aanschouwelijk te maken, en de meest nuttige en merkwaardige gewassen te doen kennen. Verscheidene gunstige omstandigheden hebben tot den tegenwoordigen bloei van den Akademischen tuin bijgedragen, en zulks, niettegenstaande de vóór denzelven verstrekte subsidien in de laatste jaren niet gedoogd hebben daaruit eenigen aankoop hoe ook genaamd, van gewassen te doen. Vooreerst moeten in dezen, met erkentelijkheid, de aanzienlijke bijdragen geroemd worden, die de hortus-academicus, zoo wel onbepaald als bij ruiling, ontvangt uit de in- en buitenlandsche verzamelingen, met welker eigenaren of bestuurderen gedurige betrekkingen worden onderhouden. Aan de goede en onafgebroken zorg van den hortulanus en deszelfs zoon, die zich eene meerdere ondervinding tot het verbeteren der kultuur steeds tracht ten nutte te maken, moet almede de goede instandhouding van den Akademischen kruidtuin worden toegekend, terwijl lust voor de studie der kruidkunde steeds meer bij de studerende jongelingen ingang vindt. Getuige hiervan, is het steeds toenemend getal der studenten, die de kruidkundige lessen onafgebroken bijwonen en zich door vlijtig bezoeken van den hortus of verzameling aldaar tot hun meeste voordeel trachten ten nutte te maken. Met veel voldoening wordt uit Groningen vermeld den staat waarin de oeconomische tuin, onder het bestuur van den hoogleeraar *van Hall*, zich bevindt, en der daarin gevonden wordende verzameling van tot den landbouw betrekkelijke gewassen, welke nergens elders in ons Vaderland alzoo bestaat. Het kabinet voor de landhuishoudkunde te Leiden is van vele voorwerpen voorzien, als daar zijn: 509 stuks werktuigen, 1250 verschillende houtsoorten, 1878 verscheidene zaden en 500 produkten van den landbouw, behalve eenige platen, welke planten, vruchten of dieren voorstellen. — Het ontleedkundig kabinet te Leiden staat op eenen hoogen trap van voortreffelijkheid en orde.

Het archaeologische museum, te Leiden gevestigd, eene verzameling welke meer en meer de aandacht, ook van vreemdelingen, tot zich trekt, werd tot dus verre op eene hoogst gebrekkige wijze bewaard; gedeeltelijk in een gebouw palende aan het museum van natuurlijke historie, gedeeltelijk in eene schuur of loods, nabij den kruidtuin. Gelukkiglijk heeft zich eene gelegenheid voorgedaan, om voor het archaeologisch museum een geschikt locaal te vinden. Zoodra dit gebouw voor het oogmerk zal zijn ingerigt, en de voorwerpen naar den eisch der zake zullen zijn geplaatst, zal de belangrijkheid van dit aanzienlijk museum meer en meer in het oog vallen; maar zal ook, wat meer zegt, dan eerst daarvan dat nut kunnen worden getrokken, hetwelk dergelijke verzameling voor de bevordering van geschied- en oudheidkundige kennis, voor de vorming van den smaak, en voor de opscherping van den kunstzin bij de beoefenaars der beeldende kunsten en bij de beschaafde klasse van ingezetenen, zal kunnen opleveren.

Het penning- en muntkabinet der Leidsche hoogeschool was vroeger met de boekerij derzelve, later met het kabinet van archaeologie vereenigd. Van tijd tot tijd door geschenken van onderscheidene personen tot stand gebragt en vermeerderd, werd het laatstelijk bijzonder verrijkt door de uiterste wilsbeschikking van den hoogleeraar *Reuvens*, die daaraan zijne eigene munt- en penning-verzameling vermaakte. Het kabinet van pleisterbeelden en de prenten-verzameling te Leiden verkeeren bij voortduring in eenen voldoenden staat. De hoogeschool te Utrecht ondervond geen gering bewijs der belangstelling van de staten van dat gewest en van het stedelijk bestuur, door de aanzienlijke bijdragen, welke, vooral van stadswege, worden verstrekt, om met ondersteuning van het rijk, en ten gevolge van de voorstellen der regering, ten behoeve der hoogeschool aan te koopen, de belangrijke verzameling van mathematische wasprαeparaten, vervaardigd en nagelaten door wijlen den kundigen professor *Petrus Koning*.

Een en ander doet over het geheel gunstige uitkomsten kennen, en levert redenen van tevredenheid op. Voornamelijk schijnen, wordt in het verslag, gezegd, de hoogescholen te kampen te hebben met bezwaren, welke uit gemis van de noodige fondsen ontstaan, waardoor niet wel in alle behoeften kan worden voorzien. De noodzakelijkheid om te bezuinigen, ook in de kosten voor het onderwijs, waarop telkens, mede van de zijde der staten-generaal, is aangedrongen, maakt het niet wel doenlijk die bezwaren uit den weg te ruimen. De zaak zelve heeft de aandacht der regering in 1835 bezig gehouden. Het verslag over 1836 zal behelzen wat in verband daarmede is geschied. Uit eene vergelijkende opgave van het getal der aan de hooge scholen ingeschreven studenten in 1834 en 1835, blijkt, dat op 1 November 1834, dat getal 1597 heeft beloopen en op 1 November 1835 1527, als 771 te Leiden, 491 te Utrecht en 265 te Groningen.

Nopens de *Latijnsche Scholen* wordt, onder anderen, te kennen gegeven, dat bij de beschouwing van den staat van het onderwijs op dezelve in het oog te houden is, dat hetzelve ten hoofddoel heeft, om voor het akademisch onderwijs voor te bereiden. Van dit gezigtpunt uitgaande, kan men van die inrigtingen getuigen, dat zij over het algemeen, aan dat doel beantwoorden. Terwijl, bij voorbeeld het taalkundig onderrigt in het grieksch en het latijn streng wordt vastgehouden, worden op de hoogere klassen in het bijzonder, de oude klassieke schrijvers ook tevens zaakkundig toegelicht, worden er de leerlingen geoefend om het gehoorde en gelezene door aanteekeningen te bewaren, alsmede om het latijn zuiver te schrijven. In sommige scholen worden de kweekelingen ook geoefend in het vlug en zuiver latijn spreken, waartoe in het bijzonder de behandeling der letterkundige geschiedenis van de grieken en de romeinen, mitsgaders die der romeinsche oudheidkunde, geschikte gelegenheid aanbiedt. Te regt wordt de oude geschiedenis met de oude aardrijkskunde vereenigd, daar als hoofdzaak beschouwd; derzelver kennis staat in naauw verband met de beoefening der oude letteren. Maar de akademische lessen omvatten de algemeene geschiedenis in haar geheel en uit dien hoofde reeds behoort het onderwijs derzelve op de latijnsche scholen geen gedeelte van dezelve achterwege te laten, terwijl buitendien de kennis der algemeene geschiedenis voor den beschaafden stand onmisbaar is. Er is dan ook een aantal latijnsche scholen, waar dezelve gedurende den vijfjarigen cursus geheel wordt afgehandeld; doch er zijn er ook nog, waar men zich binnen de grenzen der oude geschiedenis beperkt. Het wiskundig onderwijs, hetwelk te voren op eenige scholen nog achterlijk was, nadert van lieverde de vereischte hoogte. Er zijn er waar hetzelve nog hooger opgevoerd wordt. Om verder aan bovengemeld doel dezer instellingen te voldoen, zijn eenige rectoren, met grond, van oordeel, dat zij hunne kweekelingen moeten gewennen om zelfstandig te werken. Aan de hooge scholen toch missen deze de leiding, welke zij op de latijnsche scholen gewoonlijk slechts te volgen hebben; zij staan daar op zich zelven en moeten menigwerf verlegen zijn, hoe zij het in het studeren zullen aanleggen. De evenbedoelde rectoren laten derhalve de kweekelingen, althans in het laatste jaar, meer op hun zelven werken, hen daarbij wel gade-

staande, doch zonder zulks te doen blijken, dan in het geval dat er teregtwijzing noodig is. Deze handelwijze verdiende door alle rectoren in acht genomen te worden. Hoezeer nu meergemeld hoofddoel der latijnsche scholen uit het oog wordt verloren, is men bij eenige dier inrigtingen nogtans van oordeel dat men hetzelve, als nevendoel, behoort verbonden te worden eene meer algemeene beschaving, zoodanige namelijk als niet behoorde te ontbreken bij jonge lieden, van den stand dergenen, die voor het akademisch onderwijs bestemd zijn. Daartoe rekent men de kennis der hedendaagsche talen, met name het fransch, engelsch en hoogduitsch, te behooren. Uit dien hoofde is bij de zoo even bedoelde gestichten de gelegenheid geopend voor het verkrijgen van onderwijs in die talen. Het getal latijnsche scholen is in 1835 met één vermeerderd geworden, zijnde in de stad Goes eene vroeger bestaan hebbende hersteld. Het getal leerlingen, hetwelk in de drie vorige jaren over het algemeen was afgenomen, is niet alleen niet verder verminderd, maar is weder eenigzins toegenomen. Het blijkt toch uit een, bij het verslag gevoegden vergelijkenden staat, dat het getal leerlingen der latijnsche scholen in 1831, heeft beloopen 1315, in 1832 1295, in 1833 1225, in 1834 1245 en in 1835 1255.

Betrekkelijk de *lagere scholen* wordt in het verslag gezegd, dat het jaar 1835, zich, evenmin als de laatst voorgaande jaren, door nieuwe verordeningen of maatregelen van grooten omvang gekenmerkt heeft. Het lager onderwijs bleef niettemin een voorwerp uitmaken der bijzondere zorgen van de regering, en voor zoo verre de tijd en omstandigheden zulks toelieten, is zij blijven voortgaan aan de verbetering en de uitbreiding van het lager schoolwezen bevorderlijk te zijn. Uit eene opgave, bij het verslag gevoegd, betrekkelijk het getal der gewone lagere scholen, aanwezig binnen elke provincie, en het aantal leerlingen, die op dezelve onderwijs hebben genoten, blijkt, dat het gezamenlijk aantal scholen in 1835 heeft bedragen 2832 en dat der leerlingen 304,459, als: 173,578 jongens en 130,881 meisjes. Van deze 2832 scholen, waren er 2190 gemeentelijke openbare scholen, met 256,033 leerlingen; 136 bijzondere scholen ten koste van godshuizen, armbesturen of genootschappen, met 16,861 leerlingen; 506 bijzondere scholen voor rekening van partikuliere personen en 31,565 leerlingen. — In Noord-Braband waren er in 1835 alzoo 343 scholen en 37,743 leerlingen; Gelderland 334 scholen en 39,104 leerlingen; Noord-Holland 459 scholen en 45,428 leerlingen; Zuid-Holland 427 scholen en 48,152 leerlingen; Zeeland 165 scholen en 17,603 leerlingen; Utrecht 141 scholen en 16,822 leerlingen; Vriesland 341 scholen en 34,094 leerlingen; Overijssel 226 scholen en 29,888 leerlingen; Groningen 243 scholen en 24,375 leerlingen, en Drenthe 133 scholen en 11,250 leerlingen. Het blijkt alzoo, dat de schoolgang merkbaar is vermeerderd, zijnde de gewone lagere scholen in de maand Januarij 1826, bij eene bevolking van 2,285,663, bezocht geworden door 246,298 leerlingen; terwijl in 1835, bij eene tot 2,528,387 geklommen bevolking, het aantal scholieren, die gedurende dat jaar, voor langeren of korteren tijd, onderwijs genoten, heeft bedragen 304,459.

Uit eene opgave van het aantal kostscholen, en van kost- en dagscholen, aanwezig binnen elke provincie, blijkt, dat er 16 kostscholen voor jongens, 14 voor meisjes, 81 dag- en kostscholen voor jongens en 144 voor meisjes, te zamen 255 scholen, zijn. Van dat getal bevinden zich in Noord-Braband 42, Gelderland 37, Noord-Holland 93, Zuid-Holland 32, Zeeland 6, Utrecht 25, Vriesland 6, Overijssel 5, Groningen 5, en Drenthe 4. Deze scholen behooren echter tot het hierboven opgegeven getal gewone lagere scholen. Eene derde opgave duidt de gesteldheid aan van de gemeentelijke schoollocalen in de verschillende provincien. Daaruit blijkt, dat er 1379 schoollocalen in werkelijk goeden staat zijn, 493 die vrij goed kunnen worden genoemd en door eenige verbetering in behoorlijken staat zijn te brengen, en 318 die nog slecht zijn en waarvoor geheel nieuwe behooren te worden aangebouwd. Die opgave strekt ten bewijze, dat verre weg de meeste gemeenten bereids in het bezit van wel ingerigte schoollocalen zijn, maar daaruit blijkt echter te gelijker tijd, dat voor dit materiële belang van het onderwijs bij voortduring nog aanzienlijke opofferingen vereischt worden.

Uit eene vierde opgave blijkt, dat er gedurende het schooljaar 1835 — 1836, zijn afgegeven 202 akten van algemeene toelating als schoolonderwijzer van den 4den rang, 188 van den 3den rang, 105 van den 2den rang en 3 van den 1sten rang, 50 akten als schoolhouderessen, en 39 akten als huis-onderwijzer. De begeerte, om in den onderwijzersstand te worden opgenomen, was alzoo niet minder groot dan in vroegere jaren.

Eindelijk blijkt, uit eene vijfde opgave, dat er in ons rijk 210 vereenigingen van onderwijzers of onderwijzers-gezelschappen, bestaan, 2515 leden tellende, als in NoordBraband 27 gezelschappen en 354 leden; Gelderland 21 en 230; Noord-Holland 23 en 287; Zuid-Holland 24 en 303; Zeeland 17 en 146; Utrecht 6 en 101; Vriesland 26 en 362; Overijssel 23 en 313; Groningen 27 en 312; Drenthe 6 en 107.

Deze opgave levert het bewijs op, wanneer men vroegere van dien aard daarbij vergelijkt, dat de onderwijzers-gezelschappen niet alleen overal in stand blijven, maar zelfs in getal en in talrijkheid van leden zijn toegenomen.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART te HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 3 September de kofschepen *de Jonge Dirk*, kapt. W. H. Mulder en *Catharina Engelina*, kapt. E. H. de Groot, beide van Noorwegen; de smakschepen *de Vrouw Gebbina*, kapt. S. J. de Vries, van Dantzig en *Jacoba en Catharina*, kapt. E. A. Niehoff, van Noorwegen. — Den 4 dito het schonerschip *Union*, kapt. H. B. Disneij, van Londen, het kofschip *de Vrouw Catharina*, kapt. G. K. Wijkmeijer, van Noorwegen. — Den 6 dito het kofschip *de Hunse*, kapt. H. S. Ketelaar, van Liverpool. — Den 7 dito de kofschepen *Gezina Johanna*, kapt. H. W. Lukens, *de Jonge Jan*, kapt. J. K. Bart, *Margreta*, kapt. T. K. Mulder, *Mercurius*, kapt. H. F. Visser, alle vier van Noorwegen, *Zeldenrust*, kapt. G. A. Jonkhoff en *de Vrouw Johanna*, kapt. J. L. de Vries, beide van Memel; het schonerschip *Sarah & Helen*, kapt. J. Atkins, van Leith; het brikschip *Martha Helena*, kapt. K. Larsen, van Noorwegen. — Den 8 dito het kofschip *Jan Fredrik*, kapt. H. H. Kok, van Noorwegen. — Den 9 dito het brikschip *Louisa*, kapt. T. Raben, van Stokholm.

Uitgezeild: Den 4 September de galjasschepen *Catharina*, kapt. C. Niemann, *die Zwaan*, kapt. J. C. Giese, *Minerva*, kapt. T. Niemann en het brikschip *Emilie*, kapt. J. W. Bleckert, alle vier naar de Oostzee; de kofschepen *Vrouw Jantina*, kapt. H. H. de Weerdt en *Willem*, kapt. H. W. Kiers, beide naar Noorwegen. — Den 6 dito het galjasschip *die drei Sterne*, kapt. W. N. Davids, naar de Oostzee; het kofschip *Vriendschap*, kapt. K. J. Klazen, naar Noorwegen. — Den 7 dito het kofschip *IJpeus*, kapt. H. de Weerdt, Jr. en het barkschip *Sophia*, kapt. P. J. Arbo, beide naar Noorwegen; het sloepschip *Johns*, kapt. J. Bulmer, naar Newcastle. — Den 8 dito het kofschip *de Jonge Dirk*, kapt. W. H. Mulder, naar Noorwegen. — Den 9 dito de schonerschepen *Northam*, kapt. D. Charrosin en *Flora*, kapt. J. Manning, beide naar Londen.

MENGELWERK.

LAVATER.

(*Vervolg en Slot van No. 71.*)

„Het is omstreeks vijf of zes jaren geleden dat de graaf van ***, door de begeerte gedreven om mij over zijne jonge echtgenoote te raadplegen, te Zurich kwam; en overtuigd dat mijne uitspraak niet anders dan gunstig konde zijn, smeekte hij mij hem nieuwe gronden van teederheid en groote genegenheid te openbaren. De gravin van *** vereenigde ook al het aanlokkende der bevalligheden, met de meest regelmatige schoonheid."

„Ongelukkiglijk, verre van door zoodanig aangename uiterlijke schoonheid te worden vervoerd, noch weggesleept door de begoocheling van zoo vele bevalligheden, was de eerste indruk, welke deze vrouw bij mij te weeg bragt, voor anderen zoo heerlijk, ik herinner mij zulks nog, verre van voor haar voordeelig te zijn.

„Gelijk ik verpligt was te doen, weigerde ik met alle regelen der welvoegelijkheid, om mij in verklaringen omtrent de edele dame uit te laten, en mijne omzigtigheid, de nieuwsgierigheid van den graaf *** aanzettende, kwam hij mij den volgenden dag weder bezoeken, bad mij te spreken, werd dringend tot lastigwordens toe en verklaarde mij dat hij de reis naar Zurich alleen had ondernomen, om *mijne* meening over zijne echtgenoote te kennen."

„Ik was eindelijk zwak genoeg van mij door de dringende pogingen van den graaf *** te laten overhalen. Ik verbeelde mij dat mijne openbaringen de ontwikkeling van de slechtste neigingen zouden kunnen matigen, door den echtgenoot aan te bevelen om de kiem daarvan bij tijds te onderdrukken door kracht van oplettendheid, voorkomendheid en goede voorbeelden, en ik bewilligde er in om aan M: D: een' brief te geven, in denwelke ik verklaarde dat, niettegenstaande het verlokkende der schoonheid, ik in de trekken van mevrouw van *** had opgemerkt de onwederspreekbaarste teekenen van de slechtste neigingen, en dat hij moest trachten dezelve te keer te gaan door het snelwerkend geneesmiddel der allerzorgvuldigste geregelde opvoeding."

„Zoudt gij het kunnen gelooven mijnheer? deze man, die mij op zijne knieën had gesmeekt, die mij een oogenblik te voren had genoemd zijn' beschermengel en zijn' vriend, wel nu! deze behandelde mij als een' gemeenen bedrieger, als een gevaarlijken geestenziener; en hij had de laaghartigheid om mij, mij, de zoo geëerbiedigde leeraar, een' klap te geven."

„In deze zoo vreesselijke beproeving moest ik alle evangelische deugd te hulp roepen, om mij niet te wreken aan den ellendige, die mij op zulk eene verschrikkelijke wijze had beleedigd, en sedert dien tijd heb ik zonder eenige bedenking aan eenen soldaat vergeven, dat hij den lafaard, welke zijn' ouden vader door een oorveeg had willen onteeren, in een duel had gedood."

„De graaf vertrok naar de hoofdstad, mijne onherroepelijke uitspraak met zich voerende, die hij een gedenkteeken mijner dwaasheid noemde en die hij overal vertoonde om mijnen naam belagchelijk en veracht te maken."

„Kort daarop volgde de omwenteling; om zijn leven te redden vlugtte de graaf met zijne echtgenoote; en van toen af werd mijne voorzegging maar al te zeer bewaarheid."

„Het ligt niet op mijn' weg om U eene getrouwe schilderij op te hangen der wangedragingen van mevrouw van ***. Alleen zal ik U zeggen, dat zij trapsgewijze coquet, ongetrouw, speelster en boeleerster geworden zijnde, eindelijk zonk tot de laatste trap der slechtheid, laagheid en der misdaad."

„De graaf erkende te laat zijne onvoorzigtige toegeeflijkheid en kwam mij op zijne knieën eene vergiffenis afsmeken, die hij om zijne ongelukken wel verdiende." (*)

Dit verhaal maakte een' diepen indruk op den geest des marquisen van L. Hij kwam ontsteld in de zaal terug en gaf aan den jongen F. de Murville te kennen, dat tot zijn groot leedwezen en om redenen, die hem niet veroorloofd waren bekend te maken, hij genoodzaakt was het huwelijk zijner dochter uit te stellen.

Tegen middernacht, toen de partij was gescheiden, ontdekte Euphemia dat eene kroon van paarlen, welke hare blonde lokken had versierd, eensklaps was verdwenen.

F. de Murville vertrok denzelfden nacht naar Straatsburg.

Twee jaren waren sedert het vertrek van den jongeling verloopen, en de marquis van L. verweet zich reeds de beleediging, welke hij door zijne ligtgeloovigheid zijnen vriend van vroegeren tijd, had aangedaan, toen men op zekeren dag in een nieuwsblad het volgende las:

In de vorige maand is er in de omstreken van Straatsburg een verschrikkelijken moord gepleegd, aan eenen voerman, die met eenige Louisdors in een herberg terug kwam, alwaar hij den vorigen dag aan de algemeene tafel had gesproken over zijne speculatien en geldinzamelingen. Het geregt stelde geheime onderzoekingen in het werk om den misdadiger op het spoor te komen, toen eene dier toevalligheden welke de Voorzienigheid gewoonlijk bij misdadigers doet ontstaan, tegen den moordenaar kwam getuigen en zijnen naam kenbaar maakte. Hij is genaamd F. de Murville. Het getuigenis hetwelk tegen den schuldige heeft verklaard, is eene paarlenkroon, op de plaats van den moord zelve gevonden, en ongetwijfeld verloren bij de worsteling welke tusschen het slagtoffer en zijnen moordenaar zal hebben plaats gehad.

Deze booswicht had de paarlenkroon gegeven aan eene zekere tooneelspeelster, Emilia genaamd, die op den dag der liefdesbreuk met den beschuldigde, dit sieraad niet meer op haar toilet vindende, reeds kwaad vermoeden tegen hare kamenier had opgevat, toen F. de Murville op eene hoonende wijze aan zijne verlatene schreef, dat hij niet dom genoeg geweest was om zich te laten bedotten, en dat hij den talisman, die de kracht bezat om ongetrouwe vrouwen te betooveren, had medegenomen.

Ongelukkiglijk voor F. de Murville, is de naamletter der actrice welke zich nog met de zijne doorvlogten, op de gepolijste kant van een gedeelte van het kleinood bevindt, geheel van zijne hand, en overeenkomstig met de handteekening onder den brief geplaatst.

Wij verhalen dit vooral zoodanig als het zich heeft toegedragen, zonder bijvoeging noch tegenspraak van onzen kant, hetgeen niet wil zeggen dat de wetenschap der gelaatkundigen onfeilbaar zij.

In het leven van Lavater komt nog eene andere gebeurtenis voor, even bijzonder, en welke door niemand is tegengesproken.

Een voornaam Zweedsch heer komt te Zurich, en geeft zijn verlangen te kennen om den heer Lavater te zien en zich met hem te onderhouden. De vrienden van dezen goeden grijsaard stellen hem aan denzelven voor, en Lavater gevoelt op het eerste gezigt van den vreemdeling dat dezelve een ongunstigen indruk op hem maakt; hij deelt aan zijne kennissen den tegenzin welke hij tegen dezen officier, schoon van een aangenaam en indrukwekkend voorkomen, gevoelt, mede; en, op de spotternijen die hij daarover moet hooren, poogt hij zich te gewennen om hem te zien zonder vooringenomenheid; op nieuw gevoelt hij denzelfden indruk, doch heviger, meer bepaald, meer onoverwinnelijk; en ziet, op het eigen oogenblik dat men hen nog als geestenziener beschouwt, wordt de Zweedsche heer gevangen genomen, als zijnde herkend voor een der moordenaars van Gustaaf III.

Het zoude te veel zijn om alle de omstandigheden op te noemen waarin Lavater het verstand en de ongeloovigheid zijner tegensprekers deed verstommen; en zonder ons te verklaren als omhelzers van een stelsel het geen zoo naauw aan de ontkenning van een geestelijk beginsel grenst, herinneren wij ons, dat van de vroegste tijden af, men reeds wijsgeeren vindt, aan wien men de nuttige en gevaarlijke kunst toekende om de menschen naar hunne gelaatstrekken te kunnen beoordeelen.

Ulisses was als een diep gelaatkundige bekend. Zopirus zeide eens aan Socrates dat hij voorzeker menig hevigen slag tegen de natuur had moeten leveren, om wijs te worden, vermits hij in zijne trekken alle kenteekenen van een ruw en laag karakter opmerkte. Socrates erkende dat hij met duizenderleije gebreken was geboren, doch dat hij dezelve werkelijk door de wetten der opvoeding had weten te bedwingen. Hipocrates, Aristoteles en nog vele anderen hebben er zich op toe gelegd om die menigte van verscheidenheid en wijzigingen van het gelaat te bestuderen, welke allen eene bijzondere beteekenis hebben.

Marcus Aurelius zeide „uw rede is op uw voorhoofd te lezen; ik heb ze gelezen voor dat gij gesproken hebt. Een man vol van opregtheid en regtschapenheid verspreidt rondom zich eene geur welke hem kenschetst: men gevoelt hem, men raadt hem; zijne geheele ziel, geheel zijn karakter vertoont zich."

Montaigne schreeft „Het komt mij voor dat er gelukkige gezigten, en andere, met ongelukkige voorteekens, bestaan, en ik geloof dat het eene zekere kunst is om de goedhartigen van de onnoozelen, de gestrenge van de barschen, de kwaadaardigen van de onvergenoegden, de alles verachtende van de droefgeestigen, en meer soortgelijke verwante hoedanigheden van elkander te kunnen onderscheiden."

Lavater is in zijn onderwerp met meer zekerheid doorgedrongen; hij heeft gezegd: „wat is het dat ons den mensch zal doen kennen, wanneer het niet zijn gelaat en zijn vorm is? evenzeer als de wiskunde is deze aan de wetenschap der rekenkunst verbonden, om dat zij de kromme lijnen meet, derzelver grootheid, bekende en onbekende waarde bepaalt, het gelaat kan worden onderworpen aan stellige regels, kan teekens hebben welke men kan onderwijzen en aanleeren, mededeelen, ontvangen en overbrengen."

„Het is niet de vraag om te weten of het in het oog vallende onwederspreekbaar onderscheid van gezigten en menschelijke vormen slechts kan worden ontdekt, op eene duistere en onzekere wijze, maar zelfs, of niet de mogelijkheid bestaat om de onderscheidende kenmerken, de teekenen, de uitdrukkingen daarvan, te kunnen vaststellen; of er een middel bestaat om zekere onderscheidende teekenen te bepalen en aan te wijzen, als kenmerken van zwakheid, gezondheid, ziekte, domheid, verstand, grootheid van ziel, van kleingeestigheid, deugd, ondeugd, enz...

„Ik verklaar aan wie hij ook zij, die de vraag welke ik voorstel niet grondig wil onderzoeken, dat het niet voor hem is dat ik schrijf, en dat wanneer hij over dit onderwerp ook al het hedendaagsch vernuft verkwistte, ik hem niet zoude antwoorden."

Niettegenstaande den eerbied die wij hebben voor de nagedachtenis van Lavater, en voor de godsdienstige goede trouw zijner grondige gevoelens, vorderen wij niet de gevolgtrekking om blindelings aan alle de vooruitzieningen geloof te hechten, waartoe zijn leerstelsel aanleiding zoude geven; er komen ongetwijfeld omstandigheden voor, waarin men om zoo te zeggen, kan worden weggesleept door de bevalligheid of door de verdorvenheid op deze of geene gelaatstrekken ten toon gespreid; doch wanneer men eens eenigzins naauwkeurig had opgemerkt,

(*) De heer Bourdois de la Mothe, medicinæ doctor der faculteit te Parijs, heeft den brief gezien welke Lavater aan den graaf van *** had ter hand gesteld, en is met alle de bijzonderheden deze anecdote betreffende bekend geweest, hetgeen het sterkste bewijs oplevert voor de juistheid der resultaten tot welke deszelfs scherpzinnigheid den leeraar van Zurich konde leiden.

werd men overtuigd dat men dikwijls moest terugkomen op vroegere gevoelens welke de tijden hebben verworpen.

Wanneer de opvoeding de neigingen der natuur niet onderdrukte, zoude het mogelijk kunnen zijn dat men juiste horoscopen op het spel der gezigten konde trekken, maar men weet dat dikwijls hij, die in zijne jeugd aan zijne familie gegronde vrees inboezemde, een deugdzaam en onbesproken man is geworden; terwijl de andere, dien gij in zijne kindschheid bewonderde, door slecht gezelschap werd bedorven.

Men had aan mevrouw Warens voorzegd dat Rousseau een domkop zoude worden, onbekwaam om eenig redelijk denkbeeld te bevatten noch te begrijpen, — en nogtans schreef Rousseau de Emile.

Men had aan de moeder van Lacenaire gezegd: „ Deze arme kleine, die zich zoo gevoelig betoont voor berispingen en voor liefkozingen, zal de troost van uwe oude dagen worden," en Lacenaire stierf op het schavot, na al de misdaden welke de verbeelding kan bevatten te hebben uitgeput.

Hoe vele voorbeelden van dezen aard zouden wij niet kunnen aanhalen!

Laat ons, zonder de opmerkingen van Lavater te willen omverstooten, erkennen dat niemand dieper in de zaak is doorgedrongen of die beter heeft ontwikkeld dan hij; maar laten wij ons in acht nemen voor stellige oordeelveilingen welke het gezond verstand niet zoude kunnen aannemen.

*** Getrouwd:
Franeker, den 31 Augustus 1837. — Mr. G. SCHOT, en A. BANGA.

*** Getrouwd:
Beerschoten bij Utrecht, den 7 September 1837. — C. A. A. Baron VAN PALLANDT, en Jonkvrouwe C. M. STEENGRACHT.

*** Heden verloste van eene DOCHTER, MARTHA ADRIANI, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 2 September 1837. — E. R. HARKEMA.
Deze dient tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eenen ZOON, HENRIETTE GIJSBERTA VAN WOUDENBERG, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 5 September 1837. — W. HAMSTRA.

*** Heden is allervoorspoedigst van eenen welgeschapen ZOON verlost, de Hoog Wel Geboren Vrouwe CONSTANTIA JOHANNA VAN SWINDEREN, geboren RENGERS.
Huize Rijs, den 5 September 1837.

*** Heden is door Gods goedheid van eenen ZOON bevallen A. W. KLOK, geliefde Echtgenoot van
Joure, den 5 September 1837. — B. KEVERLING.

*** Mijne geliefde Huisvrouw SJOUKJE RODENBURG, verloste heden morgen omstreeks 5 ure van eenen welgeschapen ZOON.
Leeuwarden, den 6 September 1837. — J. G. PATER.

*** Mijne geliefde Echtgenoot MARTHA TJALLINGII, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.
Harlingen, den 9 September 1837. — H. VAN SCHOUWENBURG.

*** Na eene hevige ziekte van slechts weinige dagen, bezweek heden te Groningen, mijne Echtgenoote, Vrouwe ELDINA ALLEGONDA ASSELINA GEERTSEMA, in den ouderdom van ruim 44 jaren, waarvan ik zeventien gelukkig gehuwd met haar mogt doorbrengen en negen Kinderen mij zijn overgebleven, waarvan slechts sommigen door hunne jaren in staat zijn in mijnen rouw te deelen.
Leeuwarden, den 2 September 1837. — MR. B. ALBARDA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier in den ouderdom van vijf en dertig jaren, de Hoog-Welgeboren Vrouwe ANNA MARIA WOLDRINGH, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 7 September 1837. — Mr. D. DE BLOCQ VAN HAERSMA VAN SMINIA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed aan de gevolgen eener hevige en smartelijke ziekte, onze hartelijk geliefde Dochter, RIMKJE DIRKS SJOLLEMA, in den bloeijenden leeftijd van ruim 27 jaren.
Heerenveen, den 8 September 1837. — D. P. SJOLLEMA, S. H. SJOLLEMA, geb. WALSTRA.
Eenige kennisgeving.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 8 September 1837, *f* 36,00 à *f* 37,00. GROVE KAAS, *f* 16,00 tot *f* 22,00.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 157,50 het Last. — Tarwe *f* 7,15 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 9 September 1837.

NEDERLAND.				Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.	52¾	52⅝		52 7/16
Dito dito...... 5 »	100 11/16			
Uitgest. Schuld........				
Kansbilj. van dito.....	22 5/16			
Amortis. Synd. 4½ pCt.	93¾	93¾		93¾
Dito dito..... 3½ »				
Handel-Maats. 4½ »	155	156¾		155½
Nieuwe dito.. 4½ »				
Dito dito 1837. 4½ »				
O. I. Leening. 4 »				
Dito.......... 5 »	98½			
Aand. Kansb. bij W. 4 »				
FRANKRIJK.				
Insch. Grootb.. 3 pCt.				
ENGELAND.				
Insch. Grootboek......				
SPANJE.				
L. bij Ardoin £ 85. 5 pCt.	18 3/16	18 5/16		18 5/16
Dito bij dito, onb. stukk..	17 15/16			
Passive...............	5⅜			
Deferred..............				
Fransche Uitgestelde...				
Engelsche Uitgestelde..				
PORTUGAL.				
Oblig. te Londen 5 pCt.				
Dito dito...... 3 »	25⅜	25½		
NAPELS.				
Cert. bij *L. & B.* 5 pCt.				
Dito bij *Falc. & C.* 5 »	90⅜			
Leen. te L. bij *R.* 5 »				

	Gebl.
Aand. te Parijs. 3½ pCt.	
RUSLAND.	
O. *H.* 1798 en 1816, 5 pCt.	104¾
Dito dito 1828 en 29, 5 »	105
Cert. d. 1831 en 33, 5 »	96½
Obl. te Londen.. 5 »	
Cert. te Hamburg 5 »	
Inschrijv. in Assig. 6 »	66 9/16
Certifi. van dito.. 6 »	
POLEN.	
Aand. met Lot. fl. 300 *f*	
» » » » 500 -	
PRUISSEN.	
Aand. met Lot. R. 50 *f*	109¾
Neg. Londen 1830 4 pCt.	
OOSTENRIJK.	
Aand. met Lot. *f* 100...	
Dito dito *f* 250.. 4 pCt.	
Metalliek....... 5 »	100¾
Dito.......... 3 »	
Dito te Lond. gen. 5 »	
Dito.......... 2½ »	
W. B. bij *Goll & C.* 5 »	
Dito.......... 4 »	
N. Ween. Aand. fl. 500 *f*	
DENEMARKEN.	
L. te Londen... 3 pCt.	
BRAZ. dito bij *Rots.* 5 »	
DARMST. Aand. bij L.	
Russ. Fr. A. 500......	
Dito 100 fr........	

Brazil. van 200 £ 84. — Columb. 2de leening van 100 £ 19, ⅜; van 250 £ 17⅜, ½; kleine Coup. *f* 3 1/16.

Wordt geadverteerd dat op het aan Z. M. den Koning gepresenteerd Request door ANNA ELISABETH GROSS, Koopvrouw in Manufacturen te Franeker en aldaar handel drijvende onder de firma van de Weduwe J. A. KESLER, vroeger Weduwe van JAN ADAM KESLER, thans hertrouwd met CORNELIS HENRICUS DE JONGH aldaar, — over dezen jare gepatenteerd, — verzoekende Sursceance van betaling, procedures en executien voor den tijd van twaalf maanden, en hangende de deliberatien provisionele Sursceance, welk Request door Z. M. was gerenvoijeerd aan Z. Exc. den Heer Minister van Justitie, en door dezen gesteld in handen van de Kamer van Vacantie uit het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage, hetzelve Hof bij appointement in dato den 8 September 1837, alvorens daarop aan Z. M. te dienen van berigt, consideratien en advies de Suppliante, benevens alle hare Crediteuren, heeft geordonneerd te compareren op Vrijdag den twintigsten October 1800 zeven en dertig voor de Heeren en Mrs. GEVERS en HUIJGENS, Raden in den Hove, als Commissarissen, die hun hooren zullen en den Rade rapport doen, met bijvoeging dat, het zij dezelve Crediteuren compareren, dan niet, door het Hof zal worden geadviseerd zoo als bevonden zal worden te behooren; en voorts aan de Suppliante, hangende de deliberatien, van Z. M. den Koning heeft verleend provisionele surseance van betaling en van alle regterlijke vervolgingen.

Het Request appointement en de Bijlagen, zullen inmiddels ter visie liggen in 's Gravenhage ten Kantore van ADRIANUS FRANÇOIS DE BAS, Procureur bij welgemelden Hove, mitsgaders te Leeuwarden ten Kantore van Mr. E. M. DE SWART, Procureur bij de Regtbank van Eersten Aanleg aldaar.
's Gravenhage, den 9 September 1837. — A. F. DE BAS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, zijn voornemens aan de minstaannemenden te besteden: De Leverantie van ongeveer *twee en twintig honderd Ton* BAGGELAAR TURF, op Voorwaarden en Conditien daarvan, ter Stads-Secretarij ter lezing liggende; — zullende de Billetten van Inschrijving, met de Monsters, ten Raadhuize alhier, moeten worden ingezonden vóór of uiterlijk *op den 15 September e. k.*
Leeuwarden, den 2 September 1837. — *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven, M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de *NAJAARS-PAARDENMARKT* alhier, dit jaar, invalt op *Donderdag den 14 September e. k.*
Leeuwarden, den 2 September 1837. — *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven, M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD SLOTEN, maken bij deze bekend, dat de aanstaande *KERMIS* aldaar zal gehouden worden op Donderdag en Vrijdag den 21 en 22 September 1837, en dat er op Vrijdag den tweeden Kermisdag des namiddags ten twee ure, (zoo er een genoegzaam aantal Paarden wordt aangeboden), zal worden Verharddraafd en aan den Eigenaar van het snelstloopend Paard vrij worden vereerd: *Eene zeer fraaije en net bewerkte ZILVEREN TAFEL-TABAKSDOOS met DITO KOMFOOR* tot Prijs, *benevens een paar zware ZILVEREN SPOREN* tot eene Premie, aan den Eigenaar van het Paard, met den winner van den Prijs, laatst in de Baan zijnde; waartoe alle Paarden zullen worden toegelaten, mits ten genoegen der Keurmeesters en te Sloten geen Prijs gewonnen hebbende; de inschrijving der Paarden zal geschieden op het Raadhuis, des voormiddags ten 11 ure, en de monstering ten 11½ ure, waarna onmiddellijk tot de voorlezing der Conditien en tot de Loting zal worden overgegaan.
Sloten, den 5 September 1837. — *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* J. H. TROMP.
Ter ordonnantie van dezelven, O. RUARDI, *Secret.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN FRANEKERADEEL, convoceren mits deze de Hervormde Floreenpligtigen van onderstaande Dorpen, om te compareren in de respective Kerken, als die van

Tzum,......	op Donderdag	den 14 September 1837,	des voormidd.	11	ure;
Midlum,..	— Vrijdag	— 15	—	11	—
Achlum,...	— Zaturdag	— 16	—	11	—
Dongjum,..	— Dingsdag	— 19	—	10	—
Boer,......	—	—	—	11½	—
Ried,.......	—	—	namiddags	1	—
Herbaijum,	— Woensdag	— 20	—	3½	—
Schalzum,.	— Donderdag	— 21	voormidd.	10	—
Peins,......	—	—	—	11½	—
Zweins,....	—	—	namiddags	1	—

ten einde: 1. De Kerkvoogdij-Rekeningen over den jare 1836, op te nemen en na welbevinding te sluiten. 2. De Begrootingen voor de dienst van 1838 te arresteren. 3. Voor het op 1 Januarij 1838 aftredend *een derde* gedeelte van Kerkvoogden, nieuwe benoemingen te doen, en verder te delibereren en te besluiten over alle zoodanige voorstellen als zullen worden voorgedragen; onder anderen die van *Dongjum*, over de verhooging van des Onderwijzers Tractement. Voorts die van *Midlum*, *Herbaijum*, *Peins* en *Zweins*, tot beraming van een ontwerp van omslag over de Floreenen der Hervormden in die Dorpen, ter bestrijding der uitgaven bij de Kerkvoogdij over 1838.
Franeker, den 4 September 1837. — *Grietman en Assessoren voornoemd,* J. M. VAN BEIJMA THOE KINGMA.
Ter ordonnantie van dezelven, C. WIJBENGA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, maken bekend, dat de *DORPSKERMIS*, ter gelegenheid van den Koolzaad-Oogst, te PIETERSBIERUM, dit jaar zal gehouden worden op Zondag den 17 dezer maand, en die van SEXBIERUM, op Zondag den 24 e. k. aanvangen, en uiterlijk met Woensdag den 27 daaraanvolgende, eindigen zal.
Sexbierum, den 6 September 1837. — *Grietman en Assessoren voornoemd,* SIXMA VAN HEEMSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven, E. J. ALTA.

OP Zaturdag den 16 September 1837, des voormiddags ten elf ure, zal, in de Herberg te Ferwoude, worden gepresenteerd te besteden:
1. Het SLATTEN van de KLEINE VAART te Ferwoude, ter lengte van 1870 el, in 10 perceelen.
2. Het SLATTEN van de WIJMMERTS, van af de Zwarte Tille tot aan de genoemde Kleine Vaart, ter lengte van 500 el, in 3 perceelen.

Het Bestek, waarnaar deze Besteding zal plaats hebben, ligt voor de gegadigden ter lezing in de Herberg te Ferwoude, en ter Secretarie van Wonseradeel te Bolsward.
Bolsward, den 9 September 1837. — *De Commissaris uit het Grietenijbestuur van Wonseradeel,* C. BINKES.

BEKENDMAKING.

AAN de belanhebbenden wordt bekend gemaakt, dat de VAART boven DRAGTEN, den 18 September GESLOTEN wordt tot *Woensdag den 11 October 1837.*
In naam der Eigenaren, P. D. DUURSMA.

DE Notaris Mr. E. E. WIELINGA VAN SCHELTINGA, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Heer P. BOLTJES, op Zaturdag den 16 September e. k., ten huize van *P. K. Bakker*, op Koudenburg bij Stiens, des namiddags ten twee ure, publiek presenteren te verhuren:

Zeven perceelen uitmuntend GREIDLAND en één perceel BOUWLAND, te zamen groot 8 bunder 81 v. roede 84 v. el 72 v. palm, allen gelegen onder Stiens, toebehoorende aan de Weduwe van *Egge Oenes Hogenbrug*, te Jorwerd; Petri 1838 te aanvaarden.

MR. J. D. VAN DER PLAATS, Openbaar Notaris te Leeuwarden, zal, op Maandagen den 2 en 16 October 1837, telkens des namiddags ten 3 ure, in het Logement de Phoenix, in de St. Jacobstraat aldaar, publiek, bij de provisionele en finale toewijzing veilen:

1. Een HUIS en twee PLAATSEN, tot eene Wagenmakerij gebruikt, met daarbij behoorenden INTREK, staande en gelegen in het Ruiterskwartier te Leeuwarden, letter D, no. 163, Kadaster B, no. 998, bij den Wagenmaker *van der Meulen* en *Vrouw* in huring, voor *f* 330 's jaars; 12 Mei 1838 te aanvaarden.
2. Een HUIS en PLAATS, op den Grachtswal, bij en onder het behoor van Leeuwarden, letter L, no. 53, Kadaster G, no. 546, bij den Schipper *Visser* en *Vrouw* in huring, voor *f* 50 's jaars; 12 Mei 1839 te aanvaarden.

Breeder bij Biljetten en Conditien te bekomen en te vernemen bij den Notaris.

DE Notaris C. W. SEMLER, te Grouw, zal, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg te Sneek, ten overstaan van den Heere Vrederegter van het kanton Rauwerd, op Zaturdagen den 23 September 1837, provisioneel, en 14 dagen daarna, finaal, telkens des namiddags om 2 uren, ten huize van den Kastelein *P. van der Meulen*, op de Dille onder Rauwerd, publiek, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene bijzonder welgelegene en extra vruchtbare ZATHE en LANDEN, met de daarop voor weinige jaren nieuw gebouwde kapitale HUIZINGE en SCHURE, ruime en welbeplante HOVINGE en HORNLEGER, sampt WATERMOLEN en verdere annexen, staande en gelegen aan de Franeker Vaart te Britswerd, behalve een stuk Land behoorende onder Oosterlittens, groot volgens Kadastrale meting 24 bunder 37 v. roede 20 v. el heerlijke Greidlanden, alle aan elkander om en bij de Huizinge gelegen, bij de Erven *Bontje IJmes van der Valk* als eigenaren zelf in gebruik, in het geheel belast met 9 Floreen 13 Stuivers Dijkschatting, bevoorregt met *f* 21,50 Maalgeld, en in de Grondbelasting bezwaard naar een belastbaar inkomen van *f* 868,30. — St. Petri en den 12 Mei aanstaande vrij te aanvaarden. — Alles in één perceel.

NB. Er wordt aan den Koper van dit geveilde *f* 10,000 ter leen aangeboden, tegen eene intrest van 4½ per Cent, ten minste 5 jaren lang, mits eerste hypotheek op hetzelve.

UIT DE HAND TE KOOP: Een nieuwe zoogenaamde BOLDERWAGEN, bij J. H. WIELINGA, te St. Anna Parochie.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdag den 13 September 1837, des avonds ten 6 ure, in het Heeren Logement bij *Minnema*, finaal, ten overstaan van het Vredegeregt, publiek verkoopen:

Eene HUIZINGE cum annexis, staande en gelegen op de Scritzen op den hoek van de Carelvisschersteeg, binnen de stad Harlingen, wijk F, no. 40; waarvan de aanvaarding zal zijn den 12 November 1837.

De Notaris MEIJER, te Bolsward, zal publiek, bij strijk- en verhooggeld, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

1. Een uitmuntend stuk TERP BOUWLAND, gelegen onder het behoor van den dorpe Schraard, bekend bij het Kadaster sectie C, no. 197, ter grootte van 84 v. roede 40 v. el.
2. 1 Bunder 79 v. roede 30 v. el zeer vruchtbaar GREIDLAND, aldaar, sectie C, no. 261 van het Kadaster.
3. Een best stuk GREIDLAND, aldaar, groot 2 bunder 44 v. roede 40 v. el, vermeld bij het Kadaster sectie C, no. 262.
4. De ½ over hoog en laag in 1 bunder 30 v. roede 40 v. el GREIDLAND, aldaar, kadastraal bekend sectie C, no. 267.
5. 17 v. Roede 50 v. el GREIDLAND, aldaar, sectie C, no. 272 van het Kadaster.
6. Een allerbest stuk GREIDLAND, groot 1 bunder 27 v. roede 40 v. el, gelegen in de Wonserweren, onder het behoor van den dorpe Wons, bekend bij het Kadaster sectie A, no. 545.

Alles breeder bij Billetten omschreven, en St. Petri 1838 vrij te aanvaarden.

Wie hier aan gading maken, komen op Donderdagen den 14 September 1837 bij de beschrijving en verhooging, en den 21 dierzelfde maand bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten 2 ure, in het Logement het Hert, te Bolsward.

Verkooping van een half Veer.

Mr. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, gedenkt publiek, bij verhooggeld te verkoopen:

De HELFT van een TREKSCHIP, varende van Sneek op Leeuwarden et vice versa, met het HALF VEER, aandeel in Paarden, Kloeten, Haken en Lijnen, enz.; acht dagen na de finale adjudicatie te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Zaturdag den 16 September e. k. bij de finale adjudicatie, des avonds ten zeven ure, ten huize van den Societeitshouder *L. van Uffink*, te Sneek, en koope op Conditien dan voor te lezen, inmiddels te vernemen, als mede de bewijzen van eigendom, ten Kantore van Mr. HUBER, te Sneek. — Zullende eerlang worden verkocht: Eene voortreffelijke HEEREN- en KOOPMANS HUIZINGE, staande aan het Kleinzand te Sneek; inmiddels *uit de hand te koop*, te vernemen bij voornoemden Notaris.

De Notaris P. TADEMA, te Dronrijp, door Z. M. benoemd als arrondissements Notaris te Leeuwarden, zal, ten overstaan van zijnen ambtgenoot, den Heer T. ALMA, Notaris te Menaldum, publiek, bij strijk- en verhooggeld, *op zeer gemakkelijke voorwaarden*, presenteren te verkoopen:

1. Eene uitmuntende, sterk gebouwde, en wel-onderhouden HEEREN HUIZINGE, no. 68, met ERVE, BLEEK, TUINTJE en PLANTAGIE c. a.; met een heerlijk uitzigt zeer aangenaam gelegen aan den Rijdweg en Trekvaart bij de Hoornbrug te Dronrijp, voorzien van zeven zoo behangen als onbehangen Kamers, 2 Keukens, Stalling of Wagenhuis, Turfloods, Kelder, groote Regenbak, Put, twee Bleeken, en dergelijke gerijfelijkheden; te voren onder den naam van *het Wapen van Leeuwarden* als Herberg en Logement gebezigd, en als zoodanig zeer geschikt; thans nog door genoemden Notaris *Tadema* als eigenaar bewoond, doch eerstdaags vrij te aanvaarden; en zulks in twee perceelen, met regt van zamenvoeging.
2. Eene nette HUIZINGE en ERF, sub no. 69, daar naast gelegen; bij *J. G. Bruggemeijer* in huringe en op 12 Mei 1838 vrij te aanvaarden.

De geheele of halve koopschat kan, tegen billijke rente, onder het verkochte blijven staan.

Wie gading maken, komen op Donderdagen den 21 en 28 September 1837, telkens des namiddags precies ten 4 ure, bij de provisionele en finale toewijzingen, in het Logement de Posthoorn te Dronrijp.

Gemelde Vastigheden zijn inmiddels *uit de hand te koop*.

De Notaris A. R. ATTEMA, te Wolvega, zal, op Donderdag den 21 September 1837, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein *Kopfer*, aldaar, bij de voorloopige toewijzing, verkoopen:

Eene ZATHE en onderhoorende WEI-, HOOI- en VEENLANDEN, groot volgens het Kadaster 66 bunder 61 v. roede 20 v. el, met HUIZING, SCHUUR, VARKENSHOK en de HELFT van eenen WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen te Oldelamer, een weinig ten Oosten Heloma Vaart, strekkende ten Zuiden uit de Vaart de Scheene tot ten Noorden in de Rivier de Tjonger, bevorens door den eigenaar derzelve *Jelte Joehums Galt Bosma* gebruikt geweest, thans wordende bemeijerd door *Gialt Jans Berkenbosch*. — Op St. Petri en den 12 Mei 1838 vrij van huur te aanvaarden; en zulks in 17 perceelen.

De AANNEMERS van de Slatting der Sneeker Trekvaart, zullen op Maandag den 18 September 1837, des voormiddags ten 10 ure, op de Dille, bij boelgoed presenteren te verkoopen:

Een groot aantal KRUIPLANKEN, KRUIWAGENS, POSTEN of GANGEN, TONMOLENS of SCHROEVEN en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden, alle welke Materialen zijn gebezigd tot het uitdiepen der gemelde Vaart.

Uit de hand te koop:

Eenig PELMOLENWERK, als: een HEKRAD, over zijn diameter 28 palm, de ring 15 en 22 duim zwaar, met 110 Kammen en even zoo veel ijzeren Schroefbouten, voorzien van acht Armen van 15 en 22 duim zwaar.

Een SCHIJFLOOP, over zijn diameter 7,5 palm, voorzien van 25 palmboomen Staven, met Spil, ijzeren Kroon en zes dito Beugels.

Twee LOOIRADEN met azijnen Kammen, Spilschijven en verder toebehooren.

Eene geheel compleete ZEVERIJ, alles zoo goed als nieuw.

Een STEEN, zijnde een Legger, 14,4 palm diameter.

Dit alles is aanwezig te Pingjum.

Drie RIENEN, twee BALSPILLEN en een KLAAUWSPIL; aanwezig te Workum, en te bevragen bij den Koopman A. BANNING, aldaar, en bij SJOERD P. HIDMA, Mr. Timmerman te Witmarsum.

LEES HIER.

UIT DE HAND TE KOOP:

Tien SCHUURS BINDTEN, met Draaghouten, Jaagbanden, 7 Spanten en de Juffers; afkomstig van de Scheepstimmerschuur van *Vijfhuizen*. Te bevragen bij F. HOGENDORF, Timmerman te Franeker. *Brieven franco.*

Uit de hand te huur bij besloten briefjes:

Eene uitmuntende BOUW- en MELKPLAATS, groot in zijn geheel circa 70 bunder, *de IJst* genaamd, staande en gelegen te Suameer, zoodanig thans bij *Pieter Rinderts Algra en Vrouw* wordt bewoond en gebruikt, tot St. Petri, Mei en Jacobi 1838, en alsdan, voor één termijn van 5 jaren, vrij te aanvaarden; — de Conditien en Voorwaarden zijn ter inzage voor gegadigden aanwezig ten Kantore van den Heer Notaris ALMA, te Bergum, alwaar de briefjes vóór den 10 October aanstaande moeten zijn bezorgd.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij de affaire van LOODGIETER en LEIDEKKER heeft aangevangen, op de Nieuweburen, letter K, no. 207, en beveelt zich in een iedersgunst en recommandatie; belovende eene civiele en vlugge bediening.

Leeuwarden, den 11 September 1837.

H. R. BROUWER,
Loodgieter en Leidekker.

Hardzeilpartij te Workum.

Met vereischte toestemming gedenken de Kastelein H. S. van der ZEE, en eenige Liefhebbers aldaar, op Donderdag den 14 September e. k., des namiddags ten half twee ure precies, te laten Verhardzeilen, twee zeer fraaije Prijzen, als:

1°. *Eene extra net bewerkte ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, door Jagten en Booten, lang 5 el 68 duim, en daar beneden.

2°. *Eene extra fraaije zware ZILVEREN LEPEL*, door Bootjes, lang 4 el 62 duim, en daar beneden, getuigd met Sprietzeilen.

De inschrijving zal moeten geschieden des morgens van 10 tot 11 uur, van gemelden dag, ten huize van bovengenoemden Kastelein, in de Zwaan, en zal men daarna dadelijk met de loting eenen aanvang maken.

GROOTE HARDDRAVER[IJ].

Op Woensdag den 13 September 1837, zal een Gezelschap Liefhebbers [illegible] de Drie Romers, bij Roordahuizum, *onderling* laten Verharddraven [illegible] aan het snelst mededravend Paard vereeren: *Een BRILLANTE PRIJS*; [illegible] aan het Paard dat het laatst mede in de Baan zal draven, zal worden [illegible] eene Premie, bestaande in *een fraai bewerkt stuk ZILVER*. — De Keuring [illegible] Paarden zal plaats hebben ten elf ure, en de Draverij precies ten twaalf [illegible] eenen aanvang nemen.

Harddraverij met Paard en Chais.

Met consent van Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Workum, [illegible] denken de Kastelein P. MAART, onder het Stadshuis aldaar, en een[ige] Liefhebbers, op Dingsdag den 19 September 1837, des namiddags ten 2 u[re] (indien zich een genoegzaam aantal rijders opdoet), te laten Verhardrijden [illegible] Paard en Chais: *Een extra fraai GEREID en HOOFDSTEL*; waartoe al[le] Paarden zullen worden toegelaten, behalve zoodanige Paarden boven de 3 ja[ren] welke reeds een Prijs of Premie hebben gewonnen. De Liefhebbers word[en] verzocht zich ten 11 ure aan te geven; zullende ten 12 ure geloot worden.

HARDDRAVERIJ.

Met vereischt consent gedenkt de Kastelein K. P. de HAAN, te Rien, op Vrijdag den 15 September e. k., des namiddags ten 2 ure, te laten Verharddraven, en vrij te vereeren: *Eene extra fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*; door driejarige Paarden welke nog geen Prijs gewonnen hebben, en verders tot genoegen der Keurmeesters zijn.

HARDZEILPARTIJ bij de Oudeschouw.

Met permissie van het Edel Achtbaar Bestuur van Utingeradeel, gedenkt de Kastelein W. J. MEIJER, bij de Oudeschouw, OP ZATURDAG DEN 16 SEPTEMBER 1837, (*en niet op Woensdag den 13den, zoo als in de Courant van Vrijdag den 8 September ll. geadverteerd is*), te laten Verhardzeilen, en vrij te vereeren: *Eene fraaije ZILVEREN TABAKSDOOS*, door Jagten en Booten, zonder onderscheid. De Liefhebbers worden verzocht zich vroegtijdig aan te geven.

Met consent van den Edel Achtbaren Heer Grietman van Westdongeradeel, gedenken de Kasteleins te Holwert, op Zaturdag den 16 September 1837, te laten Verharddraven, door Paarden die geen Stads Prijs gewonnen hebben, en tot genoegen der Keurmeesters zijn, voor de Chais als weêr en omstandigheden zulks toelaten, en anders onder den Man: *Eene fraaije ZILVEREN KOMFOOR* tot Prijs, en *eene ZAKTABAKSDOOS* tot Premie. De Liefhebbers worden verzocht vóór één uur zich te laten inschrijven, ten huize van D. POSTHUMUS, in de Herberg het Graauw Paard.

)o( )o( )o(Eenige ZEILMAKERSKNECHTEN, hun werk verstaande, kunnen geplaatst worden. Adres aan A. van ZUIJLEN, in de Galileër Kerkstraat te *Leeuwarden*. — *Brieven franco.*

)o( )o( )o(TWEE à DRIE KNECHTS, het Timmeren en Metselen goed verstaande, kunnen *dadelijk* werk bekomen bij ARNOLDUS ERNST, Timmerman te Rinsumageest.

)o( )o( )o(Er wordt tegen den 12 November e. k. gevraagd een bekwame KOEK- en KLEINBAKKERSKNECHT. Adres bij J. M. GROENEWOUD, Mr. Bakker te *Kollum*. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(Onlangs is blijven liggen eene kostbare PORTEFEUILLE, met eenige *belangrijke Papieren* er in. Wie daarvan eigenaar is, wordt verzocht om bewijs daarvan te geven; kunnende dezelve tegen betaling der kosten terug bekomen bij IJ. E. KINGMA, in het Lands Welvaren te Leeuwarden.

Boekhandel van Soetens & Fils, te 's Gravenhage.

Bij bovengenoemde Uitgevers worden uitgegeven en met aanhoudend succes gedebiteerd:

TWAALF UITMUNTENDE KUNSTPLATEN, met sierlijke allegorische Kaders, voorstellende de gevolgen en belooning van *Ondeugd* en *Deugd*, door den Schilder J. DAVID, welke Platen met den *eereprijs van 2000 fr. zijn bekroond.*

PRACHTBIJBEL voor Huis- en Kerkgebruik, met 60 Platen, 2 Titels, Psalmen, Gezangen, Formulieren, Kaart van Palestina enz., in eenen zeer sierlijken band verzameld. — Prospectus, Proefplaat, Inteekenlijst en Specimen liggen bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren. Hoogste prijs . . *f* 18,00.

HET WETENSCHAPPELIJK MAANDSCHRIFT, zijnde jaarlijks zamengesteld uit 12 nommers, uitmakende ruim 50 vel druks, bevattende gemiddeld 500 artikelen, handelende over Landbouw, Nijverheid, Huishoudkunde, enz. Verrijkt door ongeveer 400 figuren of teekeningen, voorstellende alle belangrijke werktuigen en nieuwe vindingen, voor Landbouw, Nijverheid, enz.; prijs per jaargang . . . . *f* 9,00.

NB. Dit werk, waarvan de vijfde jaargang op den 1 Januarij 1837 is ingegaan, is, uit hoofde van deszelfs algemeen nuttige strekking, door het Gouvernement belangstellend aanbevolen.

HET ALBUM voor maatschappelijke opvoeding; maandwerk, bevattende jaarlijks 48 vel druks, met aangename en nuttige lectuur, 24 keurige, meestal geschiedkundige vignetten in houtsnede, 36 gegraveerde sierlijke schrijfvoorbeelden, verrijkt met 36 gegraveerde teekeningen, en eindelijk meer dan 80 figuren voor vrouwelijke handwerken; prijs per jaargang . . . . *f* 6,00.

NB. De TWEEDE jaargang van dit werk is ingegaan met den 1 Januarij 1837.

HET PANTHEON, of de Tempel der Onsterfelijkheid voor Neêrlands Kunstschilders, bevattende jaarlijks 12 Kunstplaten, naar de beste Nederlandsche Meesters; prijs per jaargang . . . . *f* 6,00.

NB. De ZES eerste Platen zien het licht.

LE SALON LITTÉRAIRE; Journal Mensuel de la Littérature et des Arts, composé d'articles choisis dans les meilleures productions du génie humain, enrichi de 24 Planches de Modes, pour hommes et pour femmes (deux par mois), et de 12 Romances de Choix, pour Piano et Guitare avec chant; prix par an. . . . . *f* 10,00.

NB. De EERSTE jaargang van dit werk is ingegaan op den 1 Januarij 1837.

LA TOILETTE. Même matière littéraire que le précédent, enrichie de 12 Planches pour femmes (une par mois) . . . . *f* 6,00.

NB. De EERSTE jaargang van dit werk is ingegaan op den 1 Januarij 1837.

LE FASHIONABLE; même matière littéraire que LA TOILETTE, enrichi de 12 Planches pour hommes (une par mois) . . . . *f* 6,00.

NB. De EERSTE jaargang van dit werk is ingegaan op den 1 Januarij 1837.

Men abonneert zich bij de Uitgevers bovengenoemd, en bij alle voorname Plaatverkoopers, Boekhandelaren en Postdirecteuren van het Rijk.

***** Bij de Boekhandelaren en Drukkers MENSING en VAN WESTREENEN is van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

I. *JACOB ABBOTT*. DE MEERGEVORDERDE CHRISTEN, of *eene aanwijzing van den weg om goed te doen*; vervolg op *den Jongen Christen* en *den Hoeksteen*. Uit het Engelsch vertaald door *ADR. VAN DEINSE*, Emeritus Predikant van *Ostende* en *Nieuwpoort*. Prijs *f* 3,60.

II. BIJZONDERE OVERDENKINGEN VAN GODSDIENSTIGE ONDERWERPEN, uit het Dagboek van wijlen den Weleerwaardigen *THOMAS ADAM*, Leeraar van *Wintringham*. Naar het Engelsch. Prijs *f* 2,60.

III. JOZEF, *in verband beschouwd met de vervulling der belofte aan Abraham, betreffende de uitbreiding der ware Godsdienst op Aarde*, door *A. R. BERGHEGE, Hz.*, Predikant te *Hillegondsberg*. Prijs *f* 1,50.

Om de weinige nog voorhanden Exemplaren kan dit Werkje niet in commissie gezonden, maar moet voor rekening ontboden worden.

IV. EENE MAAND IN ZUIDWESTELIJK DUITSCHLAND, *Reisverhaal en Reisboek*, geschreven door *J. P. SPRENGER VAN EIJK*. *Met een Lithographiesch Kaartje*. Prijs *f* 2,60.

Voorts wordt met succes gedebiteerd:

TWEEDE VIERTAL LEERREDENEN, door *D. T. HUëT*, Predikant bij *de Walsche Gemeente* te *Rotterdam*. Prijs *f* 1,70. Van het EERSTE VIERTAL zijn nog slechts weinige Exemplaren te bekomen à *f* 1,50.

***** Bij W. J. THIEME, te *Zutphen*, is van de pers gekomen, en alom verzonden:

H. A. HAMELBERG, Hoogduitsche Spraakkunst voor Nederlanders, [illegible] Raadpleging van de beste en nieuwste taalkundige Werken, ten gebruike [illegible] Scholen, bij het bijzonder Onderwijs en voor Zelfoefenaren bewerkt; een [illegible] groot 8vo, 650 pag. en 234 opstellen; *f* 2.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.